

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

22. De fidejussoribus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

qua est tit. 2. lib. 39. ff. de quibus consule Civili-
listas.

TITULUS. XXII.

De Fidejussoribus.

Q. 1. Quid sit fidejussio? Resp. Fidejussio
(*Bürgschaft*) est contractus, quo quis
promittit, se soluturum id, quod alius debet, casu
quo hic in solvendo deficiat, manente tamen eo-
dem principaliter obligato. AA. comm. Olim fie-
bat per stipulationem de Jure Civili. *L. 8. ff. &*
L. 12. C. h. t. unde & inter contractus verbales re-
ferebatur; hodie nudo etiam pacto, sponsione,
nuntio; est tamen etiamnum contractus unilate-
ralis, civilis &c. Fidejussor est, qui alienam obli-
gationem in se suscipit, & promittit, quod debi-
tore principali non solvente ipse velit solvere.
Differt à *constitutore*, qui tam pro se quàm pro
alio promittit secundâ vice. *L. 13. ff. de constit.*
pecun. à mandatore, qui suo nomine & periculo
obligatur, & obligationem principalem præcedit,
cum fidejussor obligetur alieno nomine & obli-
gationem principalem necessariò sequatur. *L. 16.*
§. 5. ff. h. t. ab expromissore, qui debitum in se
suscipiendo liberat debitorem principalem & so-
lus tenetur. *L. ult. ff. ad S. C. Maced.* Quotu-
plex fidejussio & fidejussor sit, vide apud ple-
rosque AA.

Q. 2. Super quas causas cadere possit fidejussio,
sive

sive quodnam sit objectum fidejussionis? Resp. 1. Objectum ejus est omne debitum & obligatio praesens, sive sit naturalis tantum. *L. 13. ff. de condict. indeb.* sive civilis tantum, modo ex quo per se efficaciter agi possit, uti est obligatio etiam iudicata. *§. 1. Inst. h. t.* sive mixta. *§. cit.* Excipitur 1. causa dotis, ut scilicet uxori non permittatur à marito ratione dotis conservandae vel constituendae fidejussores exigere. *L. 1, 2. ult. C. de fidejussor. dot. dentur.* nisi maritus ex propria culpa ad inopiam vergat. 2. Obligationsi ex delicto etiam nequit accedere fidejussor, dum agitur ad poenam corporalem infligendam. *L. 56. §. 1. ff. h. t.*

Q. 3. Pro quibus personis fidejussio interponi possit? Resp. 1. In genere colligi potest ex Quodammodo praeced. quod pro omnibus fidejuberi possit, qui efficaciter vel à se ipsis vel ab alio possunt obligari. Ratio, quia fidejussio cadit super omne debitum alienum.

Resp. 2. In specie 1. pro ipso fidejussore. *L. 1. §. fin. & L. 27. §. 2. & fin. ff. h. t.* 2. Pro pupillo infantiâ majore. *Pirh. h. t. n. 2. Lauterb. h. t. n. 20. cit. L. 127. ff. de V. S.* 3. Pro feminis. *Lauterb. h. t. n. 21.* 4. Pro Religioso absque licentia superioris sui contrahente. Rationem dat *Pirh. h. t. n. 4.* quod valeat talis contractus naturaliter, utpote libero consensu initus, quamdiu non irritatur à Superiore; quamvis contrarium æquè probabiliter teneat Abbas in *c. 13. de jurejur. n. 1.* & quid simile dictum sit supra ad *tit. de pact.*

Resp. 3. Fidejuberi non potest pro debitore, qui jam debito suo præscripsit. Ratio, quia ejus obligatio prorsus est sublata. 2. Nec pro debitore jam deportato, quia deportatus pro mortuo habetur, neminique creditorum obligatur; ante tamen datus post deportationem obligatus manet. *L. 5. ff. qui satisd. cog. &c.*

Q. 4. Quinam possint esse fidejussores? Resp. Omnes, qui non prohibentur, cum fidejussio sit de genere permissorum. Prohibentur autem 1. à natura ratione destituti, ut patet. 2. LL. pauperes, ut ut aliàs honestæ vitæ. *L. 5. §. 1. ff. qui satisd. cog. vid. Leur. h. t. Q. 492.* 3. Milites in actuali saltem expeditione constituti. *L. 31. C. de locat.* nisi in rem suam fidejubeant, v. g. pro suo procuratore. *L. 8. §. 1. ff. qui satisd. cog.* 4. Pupilli infantiâ majores sine tutoris auctoritate. *L. 9. pr. ff. de auth. tut.* ob beneficium tamen restitutionis semper pro minùs idoneis habentur. 5. Minores etiam Curatorem habentes absque ejus auctoritate, quia per talem fidejussionem periculo læsionis in patrimonio exponuntur. 6. Faminæ tot. tit. ff. & C. ad S. C. Vellei, prohibentur fidejuberi non tantùm pro personis conjunctis. *L. 3. C. ad S. C. Vell. L. 1. C. ne uxor pro marito.* sed etiam pro quolibet extraneo; adeò ut utentes S. C. Vellei. beneficio etiam in conscientia tutæ sint. Ratio, quia hoc exigit finis, ob quem S. C. Vellei. est factum. In quibusdam tamen casibus cessat beneficium S. C. Velleiani, v. g. si fœmina sufficienter edocta, vel juramen-

ramento per *c. 28. de jurejur.* vel etiam simpliciter tantum illi renuntiavit. Ratio, quia factum illud est principaliter in favorem mulierum. Item in casu *L. 23. C. ad S. C. Vellei. L. 3. 13. 23. ff. ad S. C. Vellei. &c. 7.* Clerici prohibentur tantum nimium esse in fidejussionibus. *c. 1. de Religiosi* autem privati fidejussio absque licentia Prælati facta etiam est invalida. Ratio, quia nihil proprii habet. 8. De Prælatorum fidejussione quid juris sit, vid. Schmalzgr. *h. n. 18. Lex. h. Q. 494. n. 4.*

Q. 5. Quinam sint effectus fidejussionis? Resp. Fidejussor obligatur ad id solvendum, pro quo fidejussit. *§. 5. Inst. L. 9. ff. h. t.* Potest se in levius obligare, v. g. sub conditione, dum principalis debet absolute: potest etiam in certam summam se obligare, quo casu sibi obligatio principalis et morâ vel culpâ fuerit aucta, & exinde morâ principalis obligetur ad usuras, ad illas non tenetur fidejussor. *L. 8. ff. h. t. junct. L. fin. C. eod. non obstante L. 88. ff. de V. S.* Potest insuper fidejussor se obligare arctius intensivè, v. g. sub metu juramenti & pignoris. Lauterb. *ff. h. t. §. 25.* non tamen extensivè, id est, non in plus ratione rei, temporis, loci, causæ solvendum. *Pich. h. t. n. 5. Wiestn. n. 19. L. 8. §. 7. ff. & §. 5. Inst. h. t.* Disputant hic AA. an si quis se ad majorem summam obligavit, tota fidejussio corruat, an solum quoad excessum, ob *reg. c. 37. de Reg. Jur. in 6. utile per inutile non vitiatur.* & *L. 8. §. 7. ff. h. t.* ob verba: *quod si fuerint in duriores cau-*

sam adhibiti, placuit eos omnino non obligari. 2. secundus effectus fidejussionis est actio nata creditori ejusque hæredibus contra fidejussorem ejusque hæredes. Inst. h. §. 2.

Q. 6. Quanam beneficia competant fidejussoribus? Resp. Licet possint fidejussores ante principalem debitorem conveniri, per L. 2. 3. 5. C. h. t. & quidem si plures sint, singuli in solidum. §. 4. Inst. h. t. habent tamen hodie. 1. Beneficium ordinis, sive excussionis, vi cujus non convenitur fidejussor, nisi excusso prius principali. Nov. 4. Cap. 1. Auth. presente C. h. t. sub limitationibus tamen in cit. Nov. & aliis LL. 2. Beneficium divisionis, vi cujus agit fidejussor, ut, dum confidejussores sui tempore conventionis adhuc valebant solvere, actio inter se pro virili dividatur. §. 4. Inst. h. L. 26. & 51. §. pen. h. t. 3. Beneficium cedendarum actionum, vi cujus, antequam solvat fidejussor, exigere potest à creditore, ut cedat sibi actiones quavis ratione ei competentes. L. 13. 17. 36. ff. h. t. Advertendum, quòd ipso jure hæc beneficia non competant, sed tantum ope exceptionis.

Q. 7. Quando & quomodo cesset obligatio fidejussionis? Resp. 1. Varie extinguitur, uti etiã ipse contractus principalis; de quo agitur tot. tit. Inst. quib. mod. toll. oblig. scil. integrâ solutione debiti principalis ipso jure extinguitur fidejussoris obligatio. L. 139. ff. de Reg. Jur. Novatione. L. 18. ff. de novat. L. 60. C. h. t. Acceptilatione. L. 5. ff. de acceptil. Delegatione. Leur. h. §. 09. n. 1.

Item mutatione iudicii & lapsu temporis, pro se tantum fidejussor obligavit. *ibid. n. 2. & 3.* tamen casu non ipso jure sed exceptione patitur. *L. 44. §. 1. ff. de O. & A.* It. si fidejussor succedat debitori in bonis tanquam illius heres. *ibid. n. 5.*

Resp. 2. Potest quandoque fidejussor se liberare à fidejussione, etiam antequam solvat aut solvere jubeatur, uti habetur *c. fin. h. r. L. 38. §. 1. ff. mand. ff. mandat.* Et casus sunt, si vel debitor principalis incipiat dilapidare bona sua; vel si prætermissis beneficio *ordinis* ante principalem debitorem fidejussor est conventus & jam condemnatus, adhuc alios casus enumerant.

TITULUS XXIII.

De Solutionibus.

Q. 1. *Quid sit solutio?* *Resp.* Latè sumitur pro omni liberatione debitoris, quomodoque fiat; adeo ut etiam comprehendat remissionem gratuitam debiti, acceptilationem, consilium, transactionem, compensationem, novationem, delegationem: *strictè* sumpta potest debitori, quòd sit physica rei debitæ creditoris facta præstatio.

Q. 2. *Quinam possint solvere, vel non possint, etsi de cætero voluntatem solvendi, & unde solvant, habeant?* *Resp. 1.* Ipsi debitores, modò liberationum suarum administrationem habeant, solvere possunt; ex hujus defectu pupilli, minores, prodigi, & similes cum effectu non solvunt absque